

Oblast Toulava – region Krajina srdce

V kopcovitém kraji na Táborsku se rozkládá region Krajina srdce, který se pyšní ještě nedotčenou přírodou, členitým terénem a čistým životním prostředím. Pro území jsou typické cesty lemované alejemi tradičních odrůd ovocných stromů, zejména jabloní, třešní a slivoní. V rámci projektu jsme obnovili zpracování místního ovoce na mošty, šťávy a marmelády. Tyto výrobky postupně uvádíme na trh, včetně osvětové činnosti a propagace. S dobrovolníky z obcí Vilice, Běleč, Slapsko a Sudoměřice v Táboře byly obnoveny a dosázeny původní aleje a sady výsadbou 500 ks ovocných stromů. Zapojily se i děti ze základních škol, které byly díky netradiční projektové výuce nenásilnou formou vedeny k úctě k místnímu ovoci a stromům. Za účelem zpracování ovoce a rozšíření služeb pro místní obyvatele byly vybaveny tři zpracovny potřebnými technologiemi (drtič a lis ovoce, pasterizační jednotka, sušárna ovoce aj.):

• Zpracovna ovoce Vilice

Mirabelka, o.s. nabízí moštování, pasterizaci, sušení ovoce, přednášky o správné údržbě stromů, roubování a zpracování ovoce; na podzim pořádá Vilické jablkobraní; kontakty: tel. 420 702 580 529, email: info@mirabelkaos.cz, www.mirabelkaos.cz

• Mobilní moštárna Moravec

Mirabelka, o.s. nabízí moštování v místě i v sadu u zákazníka bez nutnosti připojení k el. proudu, přednášky o správné údržbě stromů, roubování a zpracování ovoce; kontakty: tel. 420 702 580 529, email: info@mirabelkaos.cz, www.mirabelkaos.cz

• Mobilní moštárna Nadějkov

Okrašlovací spolek pro Nadějkov a okolí nabízí moštování v místě i v sadu u zákazníka bez nutnosti připojení k el. proudu, pořádá Drážské jablkobraní a pravidelné výsadby a údržbu ovocných stromů v krajině; kontakty: tel. 731 564 673, email: mostarna@centrum.cz

Moštování ve Vilicích

Moštování v Nadějkově

Výsadba v Sudoměřicích u Tábora

MAS Pomalší

Území místní akční skupiny Pomalší je velice různorodé. Ráz krajiny udává na severu příměstská aglomerace krajského města České Budějovice a na jihu pohraničí s Rakouskem. Avšak jedno mají společné - řeku Malší. Projekt spolupráce si vzal za cíl posílit místní tradice setkávání obyvatel při různých příležitostech. Ať už je to Svatováclavské posezení s čerstvým chlebem z nové pece nebo farmářské trhy se sklenkou jablečného a hruškového moštu. Uspořádali jsme vzdělávací semináře o místních odrůdách ovoce, kurzy ošetřování ovocných stromů, výstavu ovoce a soutěž o nejlepší jablečkový závin. Vysadili jsme ovocnou alej ve Vidově. Založili experimentální pole na pěstování a tradiční sklizeň původních odrůd obilí v Prostředních Svincích. Vydali jsme publikace „Staré a krajové odrůdy hrušní Českokrumlovska“, „Legislativa prodeje ovoce a výrobků z něj“. Připravili jsme výukový program pro děti. Navštivte naše aktivity:

Místní akční skupina Pomalší o.p.s.

Kurs řezu stromů v sadu Velešína

Výsadba ovocné aleje ve Vidově

Sklizeň obilí v Prostředních Svincích

• Genofondový sad Velešín

- sdružení Modon zde pořádá odborné přednášky, exkurze a praktické ukázky ekologické údržby sadu, tel. 736 110 944

• Historický dům Kantůrkovec

na náměstí ve Velešíně s novou chlebovou pecí. Spravuje Spolek přátel města Velešína o.s. Návštěva možná po telefonické domluvě, tel. 725 919 382

Více na: www.maspomalsi.cz

V roce 2013 vydala MAS Strážnicko. Spolufinancováno Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova
Zpracoval: Mgr. Vít Hrdoušek tel: 724 162 265
Vytisknuto na recyklovaném papíře

Více na:
www.maskrajinasrdce.cz

Společné výstupy projektu

Společným výstupem projektu je publikace: Kuchařka z venkova Čech a Moravy II. obsahující tradiční recepty z našich regionů, ale také nápady k novému kulinařskému experimentování vycházejícímu z tradice a starých kuchařských knih. Pro školy i školky byl připraven výukový program „Tradiční ovoce našeho regionu“. Na podporu pěstování tradičních odrůd bylo provedeno několik studií a pro podporu vzácného ovoce oskeruší byla vydána vzdělávací brožura „Oskeruše – strom pro novou Evropu“. V rámci projektu jsme navázali spolupráci mezi školami a výrobci na akcích v partnerských regionech. Aktivity projektu vznikaly ve spolupráci s hnutím SLOWFOOD, více na www.slowfood.cz.

Zavítejte i vy na český a moravský venkov za kulinařními zážitky do stínu starých ovocných stromů.

Moštujte i vy z dobrého ovoce!

Venkovské tradice v krajině Čech a Moravy II.

Moštování v Bajarově sadu

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Venkovské tradice v krajině Čech a Moravy

Projekt „Venkovské tradice v krajině Čech a Moravy II“ je od roku 2011 pokračováním projektu spolupráce místních akčních skupin pro **rozvoj ovocnářství, vinařství, včelařství a řemesel na venkově** ve vazbě na místní spotřebu, činnost spolků a agroturistiku v Čechách a na Moravě. Projekt vyhledává a podporuje užité tradiční odrůdy a druhů ovoce a dalších plodin šetrnou technologií pěstování, zpracování ve vazbě na kulturní a společenské aktivity na venkově. Projekt podporuje a zapojuje místní výrobce a poskytovatele služeb, u nichž můžete ochutnat místní výrobky a poznat zdejší tradice v následujících návštěvnických místech a společenských akcích.

MAS Strážnicko

- Farmářský trh na Strážnickém vinobraní ↗

MAS Sdružení Růže

- O krále jedlíků borůvkových knedlíků ↗

MAS Krajina Srdce

- Drážské jablkobraní – hry pro děti ↗

MAS Nad Orlicí

- Výstava starých odrůd ovoce na Modrém domě v Kosteleckých Horkách ↗

MAS Pomalší

- Výstava ovoce na Kantůrkovci, Velešín →

Moravské Slovácko – MAS Strážnicko

Tradiční vinařská oblast v podhůří Bílých Karpat má dodnes staré sady a aleje s tradičními odrůdami druhů ovoce jako jsou **durancie, dřínky, mišpule, moruše či mohutné oskeruše**. V této fázi projektu se do ovocnářství hojně zapojily základní školy. Za účasti mládeže bylo vysazeno přes 100 tradičních ovocných stromů do obecních sadů a alejí ve Tvarožné Lhotě, Hroznové Lhotě a Strážnici. S dětmi jsme vytvořily modelové výukové programy a vznikla metodická brožura o ovoci do škol. S místními ovocnáři a řemeslníky jsme uspořádali farmářské trhy, výstavy ovoce a tradičních jídel. S výstupy projektu se můžete setkat v těchto návštěvnických místech:

- **Salaš Travičná Tvarožná Lhota** – bylinná zahrádka, expozice ovocnářství a krajiny Bílých Karpat s řezbářskou expozicí a občerstvením; v dubnu probíhá **Slavnost oskoruší** a v září **Oskorušobraní**. Otevřeno: duben – říjen Út - Ne 10 - 17 hod, jinak na objednávku na tel. 724 162 265, email: bkarpaty@c-box.cz, www.tvarozna-lhota.cz

Moštování ve Tvarožné Lhotě

- **Pálenice a moštárna Strážnice** – pěstitelská výroba moštů a pálenek, expozice zpracování ovoce a vína. V půli září probíhá **Strážnické vinobraní s trhy**. Otevřeno: červenec – září So - Ne 13 - 17 hod, jinak na objednávku na tel. 736 177 227 p. Cáb, email: lesslpavel@seznam.cz; www.straznice-mesto.cz

Výsadba v areálu ZŠ MK Strážnice

- **Kulinární expozice Kozojídka** – expozice v předsklepi spolkového sklepa v areálu Křib. Začátkem října probíhá **Výstava ovoce a tradičních jídel**. Otevřeno: červenec – srpen Pá - So 16 - 19 hod, jinak na objednávku na tel. 518 327 534, email: grombir.josef@seznam.cz; www.kozojidky.cz
- **Vinařský areál Starý potok, Sudoměřice** – areál sklepů se zahrádkářským domem s občerstvením a ubytováním. V listopadu je akce **Svatomartinská husa s ochutnáváním mladých vín**. Otevřeno: červenec – srpen Pá - So 16 - 20 hod, jinak na objednávku na tel. 739 336 814; email: starosta@obecsudomerice.cz; www.obecsudomerice.cz

Jižní Čechy – MAS Sdružení Růže

Region se rozkládá na jih od Českých Budějovic až po hranici s Rakouskem. Krásná krajina dodnes ukryvá cenné přírodní lokality i mnoho tradičních odrůd ovoce. V rámci projektu jsme pořídili mobilní i stabilní technologie pro zpracování ovoce, uspořádali vzdělávací akce i řadu akcí osvětových. Vytvořili jsme **naučnou stezku** po regionálních odrůdách ovocných dřevin v zahradě Borovanského kláštera, kde úspěšně proběhlo první Borovanské moštování. V Nakolicích u Nových Hradů jsme postavili **pec na komunitní pečení pečiva**, která se stala místem setkávání obyvatel nejen z Nakolic, ale i okolních osad. V Borovanech jsme zařídili **veřejnou mlýnici**, zaměřenou na výrobu pečiva od zrníčka. Do projektu se zapojily i místní školy, pro které jsme připravili výukový program a exkurzi. Pro členy všech tří jihočeských zapojených MAS jsme uspořádali exkurzi do území partnerů, kteří mají s realizací podobně zaměřeného projektu delší zkušenost. Naše aktivity:

Výukový program v Borovanech

Výukový program v Borovanech

- **Borovanská naučná stezka a borovanské moštování**
Naučná stezka je volně přístupná veřejnosti v zahradě Borovanského kláštera, zde se koná také komunitní moštování. Bližší informace na tel. 724 643 050
- **Komunitní pečení pečiva a veřejná mlýnice**
Komunitní pec byla postavena v obci Nakolice (Nové Hradky), kde slouží pro potřeby místních lidí, v Borovanech obyvatelé mohou využít mlýnici k namletí vlastní mouky a výrobě vloček. Informace a klíče na tel. 724 643 050
- **Mobilní moštárny**
V sezóně jsou zapůjčovány především pro potřeby spolků a pro zajištění komunitního moštování. Možná objednat na tel. 608 608 334

Více na: mas.sdruzeniruze.cz

POORLICKO – kraj, kde se setkávají řeky

Kraj podél tří Orlic níže pod Orlickými horami je typický pastevním a lučním hospodařením v nivách řeky i přítoků, rozsáhlými lesy na starých terasách řek a podhorským zemědělstvím se sady a zahradami. Na první pohled je náš kraj atraktivní množstvím cyklotras, památek, malebných vsí i zelenou krajinou. Staré aleje a solitérní stromy – hrušně, jabloně, ale i jiné ovocné dřeviny – jsou stále součástí obrazu naší krajiny. Ovoce a další plodiny byly v regionu typickými prvky běžného života na venkově. Projektem usilujeme o jejich připomenutí a oživení. Při vzdělávání a zpracování jsme se zaměřili především na odrůdy hrušní a výrobky z nich. V rámci projektu byly podpořeny vzdělávací a školní akce a proběhly semináře o využití ovoce. Na osmi místech (Kostelecké Horky, Vrbice, Lhota u Potštejna, Choceň, Chleny, Čestice, Krňovice a Třebechovice pod Orebem) jsme pokračovali s ukázkovými výsadbami ovocných odrůd a méně známého ovoce. Do výsadby a následné péče se často zapojily spolky a školní děti. **Návštěvnická místa**, kde se s projektem můžete blíže seznámit, jsme doplnili o nová zařízení pro ukázkové zpracování ovoce:

Ukázka zpracování ovoce v Krňovicích

Přednáška o ovoci v Kostel.Horkách

Seminář o ovoci v Kostel.Horkách

- **Skansen Krňovice** – muzejní expozice včetně sušárny ovoce je doplněna o mobilní sušárnu a moštárnu s pasterizací pro veřejnost regionu. **Otevřeno:** květen - říjen So - Ne 10 - 16 hod, jinak na objednávku. Kontakt: Ing Záruba, tel. 603 510 169; www.krnovice.cz
- **Malé Muzeum Místa na Modrém domě, Kostelecké Horky** – expozice muzea obsahující zařízení na zpracování ovoce s replikou tradiční sušárny je doplněna o mobilní sušárnu a moštárnu s pasterizací pro veřejnost regionu. Otevřeno duben – říjen Po, St, Pá - Ne, jinak na objednávku. Kontakt: tel. 604 201 113, 739 257 170, email: muzeum@kosteleckehorky.cz; www.inexsda.kosteleckehorky.cz

Více na: www.nadorlici.cz

Více na www.straznicko.cz.